

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบาทของการใช้ภาษาอังกฤษในปัจจุบันได้แพร่หลายไปในทุกแขนงวิชาและอาชีพทั่วโลก ส่งผลให้ประชาชนในประเทศต่างๆ มีโอกาสสื่อสารซึ่งกันและกันมากขึ้น ความสำคัญของภาษาอังกฤษในปัจจุบันจึงเป็นที่ยอมรับ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจ การค้า การเมือง การท่องเที่ยว แม้กระทั่งเพื่อความบันเทิง ในประเทศไทย จะเห็นได้ว่าหลังจบการศึกษา หลายคน ต้องกลับไปฟื้นฟูภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในหน้าที่การงาน (วิสุทธิศรี จันทประเสริฐ, 2547) การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสารหรือใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพในธุรกิจอย่างรวดเร็วและกว้างขวางเช่นนี้ ทำให้ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นจนกลายเป็นภาษาสากลนานาชาติ (English as an international language) ในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ (ดวงพร หนูพงศ์, 2553) ภาษาอังกฤษได้เข้าไปมีบทบาทในทุกกิจกรรมของโลก เช่น ด้านเทคโนโลยี ในปี 2002 ได้มีการสำรวจหน้าเว็บเพจทั้งหมด 2,000 ล้านหน้า พบว่า 1,100 ล้านหน้า หรือคิดเป็นร้อยละ 56 เป็นหน้าเว็บเพจที่ประกอบด้วยสื่อเสียงภาษาอังกฤษ หรืออีกหนึ่งตัวอย่างคือ องค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ สหภาพยุโรป ธนาคารโลก ต่างใช้ภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในภาษาหลักสำหรับการสื่อสาร ดังนั้นการฟังภาษาอังกฤษจึงเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากคนไทยต้องปรับตัวให้เข้ากับความก้าวหน้าทางสังคมและเทคโนโลยี ที่สร้างโอกาสให้มีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

การฟังภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดและพัฒนายากที่สุด ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของคนไทยส่วนใหญ่ เหตุผลที่การฟังภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด อาจยกตัวอย่างจากภาษาไทยที่พูด อ่าน และเขียนได้ในปัจจุบันนั้น มีพื้นฐานมาจากการฟังจนเข้าใจในสิ่งที่ได้รับฟัง แล้วจึงเลียนเสียงนั้นจนพูดได้ หลังจากนั้น จึงเริ่มเรียนการเขียน แล้วจึงตามมาด้วยการอ่าน (กันต์พงษ์ ประยูรศักดิ์, 2553) การสอนทักษะการฟังในสถานศึกษาต่าง ๆ มักจะถูกมองข้ามไปด้วยเหตุผลที่ว่ากระบวนการฟังเป็นทักษะที่สามารถวัดออกมาเป็นรูปธรรมได้ค่อนข้างยาก ไม่เหมือนกับการอ่าน การพูด และการเขียนที่จะสามารถทราบถึงสมรรถนะของผู้รับสารได้ในทันทีว่า ประสิทธิภาพของ

ทักษะทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถมองเห็นผลและพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่ประสิทธิผลและพัฒนาการของการฟังเป็นกระบวนการที่อยู่ในสมองของเราซึ่งจะไม่สามารถแสดงออกมาให้เห็นได้ในทันที นอกเสียจากจะมีสภาพการณ์ในการสื่อสารเกิดขึ้นเสียก่อน จึงจะสามารถทราบได้ถึงสมรรถภาพของทักษะการฟังได้ ในชีวิตประจำวันตามธรรมชาติของเรา จำเป็นจะต้องได้ยิน และได้ฟังเรื่องราวข่าวสารต่าง ๆ อย่างมากมายหลายรูปแบบ ทั้งส่วนที่เป็นสาระความรู้ ส่วนที่เป็นความบันเทิงเรีงรมย์ ส่วนที่เป็นการจรรโลงใจ ไน้มน้าวใจ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมากที่ต้องได้รับการพัฒนาก่อนเป็นอันดับแรก

ในการพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษนั้น องค์ประกอบอันหนึ่งที่อยู่ส่อนควรให้ความสำคัญคือสื่อการสอนซึ่งเป็นสาระหรือเนื้อหาที่จะใช้ในการฝึกทักษะการฟัง ด้วยเหตุนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กลุ่มภาษาต่างประเทศ จึงได้กำหนดให้มีการใช้สื่อเสียงสภาพจริง ซึ่งเป็นสื่อเสียงที่ถูกผลิตขึ้นและใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเจ้าของภาษาเพื่อจุดประสงค์ที่ไม่ใช่การสอนภาษา ในการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อเน้นให้ผู้เรียน ได้มีความคุ้นเคยกับการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สื่อเสียงสภาพจริงที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษานั้นสามารถแยกได้เป็นสื่อแอนะล็อก (Analog) และสื่อดิจิทัล (Digital) สื่อแอนะล็อกได้แก่ เทปคาสเซต วิทยุ และเครื่องเสียง ส่วนสื่อดิจิทัล (Digital) คือ แผ่นซีดี แผ่นดีวีดี เสียงและวิทยุบนอินเทอร์เน็ต (กรรณา สีชมภู, 2551) ในปัจจุบันนี้สื่อเสียงสภาพจริงสามารถหาได้ง่ายจากอินเทอร์เน็ต แผ่นบันทึกเสียง วิทยุและโทรทัศน์ออนไลน์ เป็นต้น

การนำสื่อเสียงสภาพจริงมาใช้ในการเรียนการสอนนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นอย่างมาก ประโยชน์ที่เห็นได้ชัดเจนของสื่อเสียงสภาพจริงคือผู้เรียนสามารถเห็นถึงการใช้ภาษาอังกฤษที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังเป็นโอกาสเดียวที่จะทำให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างระหว่างภาษาที่สมบูรณ์แบบในชั้นเรียน และภาษาที่เจ้าของภาษาใช้กันอยู่จริง สื่อเสียงสภาพจริงจึงเป็นเครื่องเชื่อมช่องว่างระหว่างความรู้ในชั้นเรียนและความสามารถที่สื่อภาษาในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Wilkins, 1976) เช่น การฝึกทักษะการฟังโดยใช้ภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ หากผู้เรียนเคยได้ยิน ได้ฟัง คำศัพท์ที่ใช้ในภาพยนตร์นั้นมาก่อน เมื่อได้ยินคำศัพท์นั้นในภาพยนตร์ภาษาอังกฤษจะช่วยให้สามารถคาดเดาความหมายของคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้สื่อเสียงสภาพจริงยังช่วยให้ผู้เรียนง่ายต่อการปรับการรับรู้ของตนให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของตนเอง (กรรณา สีชมภู, 2551)

อย่างไรก็ตามเท่าที่ผ่านมา ผู้สอนไม่ทราบว่า จะเริ่มต้นค้นหาเนื้อหาการสอนที่นอกเหนือจากตำราเรียนจากสื่อแหล่งใดได้บ้าง เนื่องจากมีแหล่งความรู้อื่นๆที่ไม่ใช่ตำราเรียนหลายแหล่ง

รวมทั้งไม่มีแนวทางที่จะวิเคราะห์และนำเนื้อหาส่วนใดของสื่อที่ไม่ใช่แบบเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน ตลอดจนไม่รู้ว่าจะสอนอย่างไร (สายชล ศิประสิทธิ์, 2547) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและเทคโนโลยี อีกทั้งสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ครูผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนโดยไม่ยึดติดกับแบบเรียนเล่มใดเล่มหนึ่ง อีกทั้งยังต้องค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อหาสื่อที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอน ก่อให้เกิดปัญหาแก่ครูผู้สอน ผลการศึกษาสภาพปัญหาการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ในปี 2550 ซึ่งพบว่าครูผู้สอนขาดความรู้ความสามารถในการนำสื่อเสียงสภาพจริงและเทคโนโลยีมาใช้ในการสอน ภาษาร้อยละ 42.3 (ดวงพร หนูพงษ์, 2550) ทำให้ครูผู้สอนเกิดความไม่มั่นใจในการสอนภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนเท่าที่ควร (สุวรรณณี พันธุ์พริกส์ และฉัตรลิกา มหาพูนทอง, 2550)

ตามที่สาระการเรียนรู้ต่างประเทศ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) ได้กำหนดสาระการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนไว้ 4 สาระ แต่สาระที่สำคัญมากที่สุดคือ ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ ภาษากับวัฒนธรรม เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษานั้นก็เพื่อการสื่อสาร และการสื่อสารกับวัฒนธรรมก็ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ สำหรับสาระภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ 3 มาตรฐานคือ 1.) เข้าใจและตีความจากเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล 2.) มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ 3.) นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน ส่วนสาระภาษากับวัฒนธรรมนั้นประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ 1.) เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ 2.) เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เพื่อให้ผู้สอนสามารถเข้าใจและเลือกใช้สื่อเสียงสภาพจริงได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน สื่อเสียงสภาพจริงควรได้รับการวิเคราะห์รูปแบบทางภาษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐานที่ 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษา 4 – 6 ตัวชี้วัดที่ 1 ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่างๆ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟังและอ่าน และ ตัวชี้วัดที่ 4 จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและ

ยกตัวอย่างประกอบ โดยใช้สาระการเรียนรู้แกนกลางภาษาต่างประเทศตามตัวชี้วัดที่ 1 และ 4 ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแนวทางในการสร้างกรอบการวิเคราะห์รูปแบบทางภาษา ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้ กริยาช่วย, คำพหูของผู้พูดโดยตรงและคำพหูที่ถูกนำมาเล่าต่อ, คำสันธาน, คำเชื่อมประโยค, คำสรรพนามไม่เจาะจง, รูปของคำกริยาที่บอกเวลาของการกระทำและ ประโยคความเดียว/ประโยคความรวม/ประโยคความซ้อน

นอกจากรูปแบบทางภาษาแล้ว สื่อเสียงสภาพจริงควรได้รับการวิเคราะห์เนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมที่จะปรากฏอยู่ในเนื้อความของสื่อเสียงสภาพจริงด้วย เนื่องจากภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เพราะวัฒนธรรมเกิดขึ้นจากประสบการณ์ การสั่งสมสืบทอด มีการเปลี่ยนแปลง ค้ำรงอยู่ เจริญงอกงามและเสื่อมเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ (รัตนา โดสกุล, 2553) และภาษาเป็นการบูรณาการระหว่างองค์ประกอบและระบบหน้าที่ต่างๆของสังคม ซึ่งมนุษย์ใช้ภาษาเป็นการแสดงออกถึงวิถีชีวิต ความคิด ความรู้สึกและทัศนคติของสังคม การใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายกับผู้อื่น จึงจำเป็นที่จะต้องรู้กฎทางสังคม เข้าใจกฎการพูด มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคมตลอดจนมีความรู้ที่เจ้าของภาษาจะพูดอย่างไรในบริบทต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ในการเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมในบริบททางสังคมต่อไป (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532)

Chastian and Rivers (1981) และ Troike (1988) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ภาษานั้นเป็นกระบวนการของการเข้าสู่วัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจพิจารณาได้ 3 ประเด็นคือ ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่สามารถถ่ายทอดจากชนรุ่นหนึ่งไปยังรุ่นต่อไปได้ ภาษาเป็นพื้นฐานขั้นต้นที่ใช้ถ่ายทอดวัฒนธรรม และภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจสภาพแวดล้อมทางสังคม เสริมสร้างสถานภาพและความสัมพันธ์ของบทบาทต่างๆในสังคม ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งที่ผู้สอนจะต้องเรียนรู้การวิเคราะห์รูปแบบทางภาษาไปพร้อมกับการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม มาตรฐานที่ 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษา 4 -6 ตัวชี้วัดที่ 2 อธิบาย/อภิปราย วิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ และที่มาของขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา ซึ่งสอดคล้องกับ ฌีรุล กักคิเจริญ (2537) ซึ่งได้ศึกษากรอบการแบ่งประเภทของเนื้อหาทางวัฒนธรรมของ Brooks (1988), Chastian (1976), Finnochiro (1969) และ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532) จากนั้นได้แบ่งเนื้อหาทางวัฒนธรรมไว้คร่าวๆเช่น การใช้ภาษาอังกฤษประยุกต์ในการสนทนา, ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมพื้นบ้าน, คนตรี, ระเบียบวินัย, เทศกาลและวันหยุดต่างๆ

ที่สำคัญ เป็นต้น ซึ่งกรอบการแบ่งประเภทของเนื้อหาทางวัฒนธรรมของฉันทูปลงเหมาะสมกับ การวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์รูปแบบทางภาษาและเนื้อหาทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ใน สื่อเสียงสภาพจริง พร้อมทั้งพัฒนากิจกรรมการฟังเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สอน เพื่อที่ผู้สอนสามารถ นำผลการวิเคราะห์สื่อเสียงสภาพจริงและกิจกรรมการฟังไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อ การสื่อสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหา การขาดแคลนสื่อเสียงสภาพจริงของผู้สอนอีกด้วย

2. คำถามเพื่อการวิจัย

1. สื่อเสียงสภาพจริงที่ศึกษาจะมีความสอดคล้องกับรูปแบบทางภาษาตามสาระและ มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2551 หรือไม่ มากน้อยเพียงใด
2. สื่อเสียงสภาพจริงที่ศึกษาจะมีความสอดคล้องกับเนื้อหาทางวัฒนธรรมตามสาระและ มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2551 หรือไม่ มากน้อยเพียงใด
3. กิจกรรมการฟังที่พัฒนาขึ้นจากผลการวิเคราะห์สื่อเสียงสภาพจริงเป็นเช่นไร มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบทางภาษาและเนื้อหาทางวัฒนธรรมตามสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2551 ของสื่อเสียงสภาพจริง
2. เพื่อพัฒนากิจกรรมการฟังสื่อเสียงสภาพจริงที่สอดคล้องกับสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2551 สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

4. ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์รูปแบบทางภาษาและเนื้อหาทางวัฒนธรรมของสื่อเสียง สภาพจริงตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2551 ในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

4.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือสื่อเสียงสภาพจริงที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดย ใช้แนวทางการเลือกสื่อเสียงสภาพจริงตามตัวอย่างเรื่องหลัก หัวเรื่อง และหัวเรื่องย่อยที่ปรากฏใน หนังสือเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พ.ศ. 2551

4.2 สารสำคัญ

1. รูปแบบทางภาษาตามแนวของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2551
2. เนื้อหาทางวัฒนธรรมตามแนวเนื้อหาทางวัฒนธรรมของฉันทภูมิกวีเจริญ (2537)

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สื่อเสียงสภาพจริง หมายถึง สื่อเสียงที่สร้างขึ้นโดยเจ้าของภาษา โดยไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ในการสอนภาษา และได้รับการคัดเลือกมาโดยใช้แนวทางการเลือกสื่อเสียงสภาพจริงตามหนังสือเรียนภาษาอังกฤษหลัก ระดับมัธยม 4-6 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พ.ศ. 2551 และแบ่งตามเกณฑ์การแบ่งประเภทของสื่อเสียงสภาพจริงตาม American Institute For Research ซึ่งได้แก่ วิทยูกระจายเสียง, สื่อกระจายเสียง, หนังสือเสียง, ภาพยนตร์, วีดีโอและดีวีดี และรายการโทรทัศน์

2. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2551 หมายถึง สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ใน สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังจากสื่อประเภทต่างๆและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบทางภาษาดังนี้ 1. กริยาช่วย 2. คำพูดของผู้พูดโดยตรงและคำพูดที่ถูกนำมาเล่าต่อ 3. คำสันธาน 4. คำเชื่อมประโยค 5. ประโยคที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น การให้เหตุผลและการยกตัวอย่าง 6. ประโยคที่แสดงหรือกำหนดเงื่อนไข 7. คำสรรพนามไม่เจาะจง 8. รูปของคำกริยาที่บอกเวลาของการกระทำ 9. ประโยคความเดียว 10. ประโยคความรวม 11. ประโยคความซ้อน และ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม มาตรฐาน ค. 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ และ มาตรฐาน ค. 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3. เนื้อหาทางวัฒนธรรม หมายถึง ข้อความที่อ้างถึงระเบียบสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ ศาสนา ความเชื่อ ตามแบบวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรม ดังนี้ 1. การใช้ภาษาอังกฤษประยุกต์ในการสนทนา 2. ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมพื้นบ้าน 3. คนตรี 4. ระเบียบวินัย 5. เทศกาลและวันหยุดต่างๆที่สำคัญ 6. สัตว์เลี้ยงและสัตว์ชนิดต่างๆ 7. เวลาและการนัดหมาย 8. เครื่องมือเครื่องใช้ 9. อุปกรณ์ต่างๆในอุตสาหกรรมที่ทันสมัย 10. สถานที่และบุคคลที่สำคัญ 11. กิจกรรม

ต่างๆ ในยามว่าง 12. อาหารและเครื่องดื่ม 13. ดอกไม้และสวน 14. ครอบครัว เครือญาติ และการอยู่ร่วมกัน 15. ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ 16. ระบบสังคม 17. เรื่องราวในแนวตลกขบขัน 18. คุณธรรมและความเชื่อ 19. เครื่องนุ่งห่มและอากาศ 20. การคมนาคมขนส่ง 21. การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล 22. สื่อต่างๆ ในสังคม 23. สงครามและสันติภาพ 24. ศาสนา 25. การบริการต่อลูกค้า

4. การพัฒนากิจกรรมการฟังภาษาอังกฤษ หมายถึง กระบวนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จากผลการวิเคราะห์สื่อเสียงสภาพจริง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปลความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ โดยแผนการเรียนรู้ มีขั้นตอนการสอนดังนี้ คือ

ขั้นก่อนการฟัง เป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนการฟัง โดยผู้เรียนจะเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ รวมทั้งรูปแบบ โครงสร้างภาษาที่จะปรากฏในกิจกรรมการฟัง ขั้นขณะฟัง ผู้เรียนจะได้ฝึกฟังสื่อเสียงสภาพจริงและฝึกปฏิบัติโดยการใช้รูปแบบทางภาษาและความรู้ที่ได้จากการฟังมาใช้ในการทำกิจกรรม ขั้นหลังการฟัง ผู้เรียนจะได้นำสิ่งที่ได้จากการฝึกปฏิบัติไปใช้ในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นและประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นได้ กิจกรรมการฟังดังกล่าวได้รับพัฒนาโดยการประเมินประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียน

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมให้กับครูผู้สอนในการสอนสื่อเสียงสภาพจริงในห้องเรียน
2. เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมให้กับครูผู้สอนและเสริมสร้างความเข้าใจในการสอนภาษาอังกฤษทางด้านรูปแบบทางภาษาและวัฒนธรรมจากสื่อเสียงสภาพจริงในการสอนสื่อเสียงสภาพจริงในห้องเรียน
3. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการฟังสื่อเสียงสภาพจริงในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน